

36ste vergadering

Dinsdag 10 december 1996

Aanvang 14.00 uur

Voorzitter: Bukman

Tegenwoordig zijn 140 leden, te weten:

Adelmund, Aiking-van Wageningen, Apostolou, Van Ardenne-van der Hoeven, Assen, Augusteijn-Esser, Bakker, Beinema, Van den Berg, Biesheuvel, Bijleveld-Schouten, Blaauw, Blauw, Van Blerck-Woerdman, Bolkestein, Van den Bos, Van Boxtel, Bremmer, Bukman, M.M. van der Burg, V.A.M. van der Burg, Van de Camp, Cherribi, De Cloe, Cornielje, Crone, Dankers, Van Dijke, Dijkma, Dijkman, Dittrich, Van den Doel, Doelman-Pel, Duivesteijn, Van Erp, Essers, Fermina, Gabor, Van Gelder, Van Gijzel, Giskes, De Graaf, De Haan, Van Heemskerck Pillis-Duvekot, Heerma, Van der Heijden, Hendriks, Hessing, Hillen, Hoekema, Van der Hoeven, Hofstra, Hooger-vorst, De Hoop Scheffer, Ten Hoopen, Houda, Huys, Janmaat, Jeekel, De Jong, Jorritsma-van Oosten, Kalsbeek-Jasperse, H.G.J. Kamp, Keur, Klein Molekamp, Koekkoek, De Koning, Korthals, Lambrechts, Lansink, Leerkes, Leers, Liemburg, Van der Linden, R.A. Meijer, Th.A.M. Meijer, Middel, Van Middelkoop, Van Nieuwenhoven, Nijpels-Hezemans, Noorman-den Uyl, Oedayraj Singh Varma, Oudkerk, Van Oven, Passtoors, Van der Ploeg, Poppe, Rabbae, Rehwinkel, Reitsma, Remkes, Van Rey, Van 't Riet, Rijpstra, Roethof, Van Rooy, Rosenmüller, Rouvoet, Scheltema-de Nie, Schimmel, Schutte, Schuurman, Sipkes, Smits, Soutendijk-van Appeldoorn, Stellingwerf, Sterk, Van der Stoel, Swildens-Rozendaal, Terpstra, Valk, Ter Veer, Verbugt, Verhagen, Verkerk, Versnel-Schmitz, Verspaget, Vliegenthart, Van der Vlies, Van Vliet, M.B. Vos, O.P.G. Vos,

Voûte-Droste, Vreeman, B.M. de Vries, J.M. de Vries, Wallage, Van Walsem, Van Waning, Weisglas, Van Wingerden, Witteveen-Hevinga, Wolffensperger, Wolters, Woltjer, Ybema, Van Zijl, Zijlstra, Zonneveld en Van Zuijlen,

en de heer Dijkstal, vice-minister-president, minister van Binnenlandse Zaken, mevrouw Sorgdrager, minister van Justitie, de heer Ritzen, minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, mevrouw Jorritsma-Lebbink, minister van Verkeer en Waterstaat, de heren Wijers, minister van Economische Zaken, Melkert, minister van Sociale Zaken en Werkgelegenheid, mevrouw Borst-Eilers, minister van Volksgezondheid, Welzijn en Sport, de heer Kohnstamm, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, mevrouw Van de Vondervoort, staatssecretaris van Binnenlandse Zaken, mevrouw Schmitz, staatssecretaris van Justitie, mevrouw Netelenbos, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, de heer Nuis, staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschappen, en mevrouw Terpstra, staatssecretaris van Volksgezondheid, Welzijn en Sport.

□

De **voorzitter**: Ik deel aan de Kamer mede, dat zijn ingekomen berichten van verhindering van de leden:

Marijnissen en Mulder-van Dam, wegens ziekte;

Van Traa en H. Vos, wegens verblijf buitenslands;

Lilipaly, wegens verblijf buitenslands, deze en de volgende week.

Deze berichten worden voor kennisgeving aangenomen.

De **voorzitter**: De ingekomen stukken staan op een lijst die op de tafel van de griffier ter inzage ligt. Op die lijst heb ik voorstellen gedaan over de wijze van behandeling. Als aan het einde van de vergadering daartegen geen bezwaren zijn ingekomen, neem ik aan dat de Kamer zich met de voorstellen heeft verenigd.

Regeling van werkzaamheden

De **voorzitter**: Het woord is aan mevrouw Vos.

Mevrouw **Vos** (GroenLinks): Mijnheer de voorzitter! Na de beschamende vertoning die het HSL-debat in eerste termijn was, lijkt nu een nieuw hoofdstuk aan het dossier te worden toegevoegd. Wij hebben begrepen uit berichten in de media dat een compromis is getroffen tussen het kabinet en de paarse fracties over de hogesnelheidslijn. De Kamer weet formeel nog van niets, maar de zaak is blijkbaar al in kannen en kruiken. De vorige week hebben wij tijdens het vragenuur al onze zorgen over deze gang van zaken uitgesproken, dat er niet in deze Kamer publiek en in het openbaar met alle fracties een debat gevoerd zou worden, maar dat vooraf al een compromis zou worden getroffen tussen de regeringsfracties en het kabinet. Wij vinden dit een beschamende vertoning ten aanzien van de politiek. De inhoud lijkt niet te tellen en het coalitiebelang is blijkbaar het enige dat telt. De hoop en de verwachting die PvdA en D66 hebben gewekt bij velen in de samenleving dat nu een echt goed